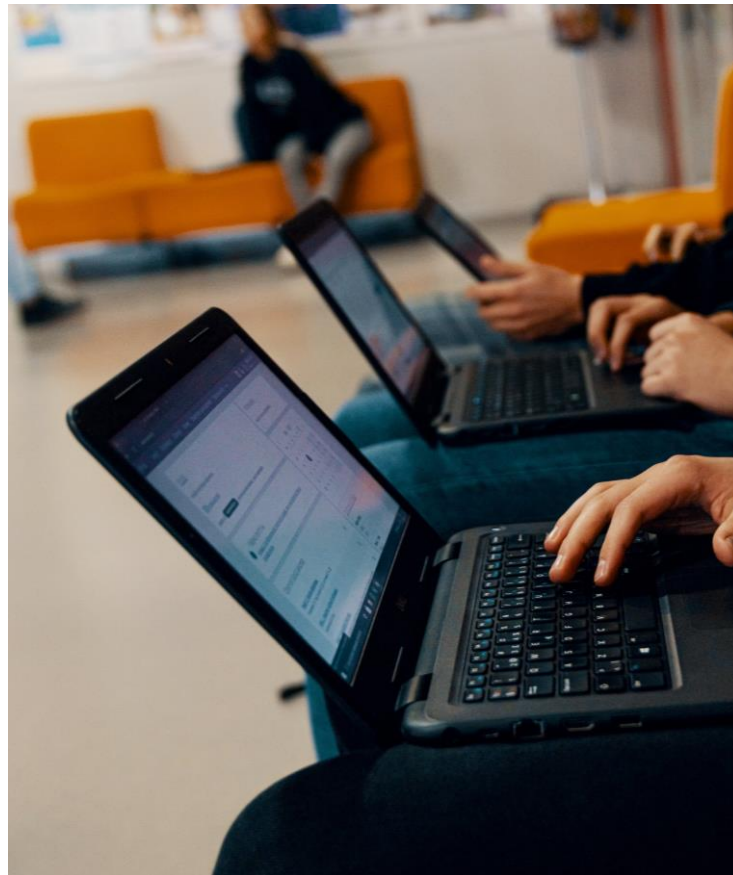

Oppivelvollisuuden laajentuminen ja maksuton toinen aste

Pertti Tuomi | Rehtori

KERAVA

ERVVO

KERAVA

ERVVO

Oppivelvollisuuden laajentuminen

KERVO KERAVA KERVO KERAVA KERVA

Oppivelvollisuuden alkaminen ja päättymisen (2 §)

- Suomessa vakinaisesti asuvat lapset ovat oppivelvollisia
- Oppivelvollisuus alkaa nykytilaa vastaavasti sinä vuonna, kun lapsi täyttää seitsemän vuotta
- **Oppivelvollisuus päättyy, kun**
  - **täyttää 18 vuotta TAI**
  - **kun suorittaa toisen asteen tutkinnon (ylioppilastutkinto tai ammatillinen tutkinto)**
- Uudistus astuu voimaan 1.8.2021 ja koskee nuoria, jotka suorittavat perusopetuksen oppimäärää oppivelvollisina 1.1.2021 tai sen jälkeen

Ohjaus- ja valvontavastuut

- **Huoltajalla** vastuu siitä, että oppivelvollinen suorittaa oppivelvollisuuden
- **Toisen asteen oppilaitoksella**
  - Opintojen etenemisen seuranta
  - Niiden opiskelijoiden ohjaus, jotka aikeissa keskeyttää opinnot
  - Ohjaus jatko-opintoihin liittyvään hakeutumiseen valmistumista seuraavan vuoden ajan
- **Asuinkunnalla** silloin, kun oppivelvollisella ei ole opiskelupaikkaa

Opintojen edistymisen seuranta

- Opintojen on edistytävä henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaan
  - Perusmalli (3 vuotta): 60 op + 60 op + 30 op = 150 op
  - Hidastettu (4 vuotta): 45 op + 45 op + 40 op + 20 op = 150 op
- Jos opinnoissa edistyminen puutteellista on oppilaitoksen
  - ilmoitettava huoltajalle, jos oppivelvollinen ei suorita opintojaan opiskelusuunnitelman mukaisesti
  - selvitettävä oppivelvollisen saamien koulutuksen järjestäjän tukitoimien riittävyys
  - tarvittaessa ohjattava oppivelvollinen hakeutumaan muiden tarkoituksenmukaisten palveluiden piiriin (sosiaali- ja terveystieteiden palvelut, nuorisotoimen palvelut, kuntoutuspalvelut)

Jos oppivelvollinen aikeissa keskeyttää opintonsa

- Selvitettävä yhdessä oppivelvollisen ja hänen huoltajansa kanssa mahdollisuudet suorittaa opintoja muussa oppimisympäristössä tai hakeutua muuhun koulutukseen
  - esim. työpajatoiminta oppimisympäristönä
  - tarvittaessa vaihtoehdot selvitetään yhteistyössä toisen koulutuksen järjestäjän kanssa
- Selvitettävä oppivelvollisen saamien koulutuksen järjestäjän tukitoimien riittävyys
- Tarvittaessa ohjattava oppivelvollinen hakeutumaan muiden tarkoituksenmukaisten palveluiden piiriin (sosiaali- ja terveystalvelut, nuorisotoimen palvelut, kuntoutuspalvelut)

Oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen (7 §)

- Oppivelvollisella on oikeus keskeyttää oppivelvollisuuden suorittaminen **määräajaksi**
  1. oppivelvollisuuden suorittamisen estävän pitkäaikaisen sairauden tai vamman vuoksi
  2. äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaan ajaksi (käytännössä vanhempainrahakausi)
  3. vähintään kuukauden kestävä tilapäisen ulkomailla oleskelun ajaksi, jos
    - oppivelvollinen osallistuu oppivelvollisuuden suorittamista vastaavaan koulutukseen ulkomailla
    - tai hänen muutoin voidaan katsoa suorittavan oppivelvollisuutta ulkomailla oleskelun aikana
  4. oppivelvollisuuden suorittamisen estävän elämäntilanteeseen liittyvän muun painavan syyn vuoksi
- Tehdään oppivelvollisen tai hänen huoltajansa hakemuksesta
- Oppivelvollisuuden suorittaminen voidaan keskeyttää **toistaiseksi**, jos 1. kohdassa tarkoitettu este on luonteeltaan pysyvä

Oppivelvollisen eronneeksi katsominen (13 §)

- Ennen oppivelvollisen eronneeksi katsomista koskevan päätöksen tekemistä **selvitettävä**, onko oppivelvollinen aloittanut uudet opinnot
  - rekisteritiedot tai pyydetään tieto opiskelijalta itseltään
- Jos ei aloittanut uusia opintoja
  - katsotaan eronneeksi
  - ilmoitus asuinkunnalle
- Oma eroamisilmoitus
  - oppivelvollinen voidaan katsoa eronneeksi oman ilmoituksen perusteella **vain silloin**, jos oppivelvollinen on aloittanut uudet opinnot

Toisen asteen maksuttomuus

KERVO KERAVA KERVO KERAVA KERVA

Maksuttomuuden laajuus (17§)

- Oppivelvollisuutta laajennettaessa laajenee opiskelijan oikeus maksuttomaan toisen asteen koulutukseen.
- Opiskelijalle maksuttomia
  - opetus ja päivittäinen ruokailu (nykytila); ei suoritemääräkattoa
  - opetuksessa tarvittavat oppikirjat ja muut materiaalit
  - opetuksessa tarvittavat työvälineet, -asut ja -aineet
  - lukion oppimäärän päätteeksi suoritettavan
    - ylioppilastutkinnon suorittamiseksi edellytettävät 5 koetta sekä niiden osalta hylättyjen kokeiden uusiminen
    - vähintään seitsemän kilometrin pituiset koulumatkat (toteutetaan nykyisen koulumatkatukijärjestelmän puitteissa)
  - joissakin erityistapauksissa myös majoitus- ja matkakustannukset (lähin oppilaitos yli 100 km) - KELA
- Koulutuksen järjestäjän tulee opintojen alkaessa selvittää, onko opiskelijalla oikeus maksuttomaan koulutukseen vai ei

Maksuttomuuden laajuus (17§)

- Opetuksen edellyttämät oppimateriaalit sekä työvälineet, -asut ja -aineet ovat opiskelijalle maksuttomia.
- Maksuttomia eivät kuitenkaan ole erityistä harrastuneisuutta painottavissa koulutuksissa tarvittavat opiskelijan henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettut soittimet, urheiluvälineet tai muut vastaavat välineet ja tarvikkeet, joita opiskelija voi käyttää myös muutoin kuin opetuksen yhteydessä.
- Opintoja täydentävistä vapaaehtoisista opintoretkestä, vierailuista, tapahtumista ja muista vastaavista toiminnoista voidaan periä kohtuullisia maksuja.
  - matka- ja majoituskustannukset, myös ulkomaan matkat
  - retkien pääsyliput
- Aina oltava vaihtoehto suorittaa tutkinto täysin maksuttomasti

Maksuttomuusaika (16§)

- Sen kalenterivuoden loppuun saakka, jolloin opiskelija täyttää 20 vuotta
  - tämän aikarajan sisällä sallitaan opiskelupaikan vaihto, nivelvaiheen koulutukseen osallistuminen ym.
- Oikeus päättyy, kun toisen asteen tutkinto suoritettu
  - kaksoistutkintoa suorittavilla, kun molemmat tutkinnot on suoritettu (aina kuitenkin pääsäännön mukaan sen kalenterivuoden lopussa, jolloin täyttää 20 vuotta)
  - Keravalla lukio hankkii tarvittavat oppimateriaalit (ei tietokonetta) ja laskuttaa niistä lähettävää oppilaitosta (Keuda)
- Kuka kuuluu maksuttomuuden piiriin?
  - ”on tai on ollut oppivelvollisuuslaissa tarkoitettu oppivelvollinen”
  - ei koskaan opinnoissa, jotka on aloitettu sen kalenterivuoden jälkeen, jolloin opiskelija täyttää 20 vuotta

Oppilaitokset turvallisuutta koskevat lakimuutokset 1.8.2022

KERVO KERAVA KERVO KERAVA KERVA

Lakimuutokset

- Lapsen ja nuoren edun ensisijaisuus: ”Lukiokoulutuksessa otetaan huomioon alle 18-vuotiaita opiskelijoita koskien lapsen edun ensisijaisuus opetusta ja koulutusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä”
- Velvoite ilmoittaa tietoonsa tulleessa kiusaamisesta, häirinnästä, syrjinnästä tai väkivallasta: ”Opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle”

Lakimuutokset

- Opiskelijan velvoite käyttäytyä muita kiusaamatta ja syrjimättä:
”Opiskelijan on käyttäydyttävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä”

Lakimuutokset

- ”Koulutuksen järjestäjän tulee kurinpitotoimea harkitessaan ottaa huomioon myös teon laatu sekä opiskelijan ikä ja kehitystaso. Opiskelijaa ja huoltajaa on kuultava ennen kurinpitotoimesta päättämistä.”
- ”Opiskelijan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään kolmen työpäivän ajaksi... Opetuksen epäämisen aikana opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskelijahuollon psykologin tai kuraattorin kanssa...Opiskelijalle tulee tehdä suunnitelma, opiskelijan tuesta opetuksen epäämistilanteissa epäämisen aikana ja opetukseen palatessa.

Kiitos

KERAVA

ERVVO

KERVVO

ERVVA